

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת קטי קטרין שטרית

פ/25/3109

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – מענק לכיסוי הוצאות בלידת בית), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 43 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, בסעיף 43, בסופו יבוא:

"(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), אם ילדה המבוטחת שלא במסגרת בית חולים או מוסד רפואי ולא הזדקקה לאשפוז בקשר ללידה, ישולם לה מענק בסכום השווה להוצאות שהיו לה בקשר ללידה, ובלבד שסכום זה לא יעלה על סכום מענק האשפוז כאמור בסעיף קטן (א), כפי שהיה במועד שבו ילדה המבוטחת; שר הבריאות יקבע הוראות לעניין תשלום המענק והוכחת הוצאות הלידה."

דברי הסבר

כיום לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, משלם המוסד לביטוח לאומי מענק אשפוז בקשר ללידה, בסך 15,691 שקלים חדשים. מענק זה משולם על פי החוק ישירות לבית החולים או למוסד הרפואי שבו בחרה האישה ללדת. במקרה שבו אירעה הלידה מחוץ לישראל, יועברו דמי האשפוז בסכום השווה להוצאות האשפוז שהיו ליולדת בקשר ללידה, ישירות ליולדת, בעד ההוצאות שהוציאה בקשר ללידה עצמה, ובלבד שהסכום שישולם לא יעלה על סכום מענק האשפוז הקבוע בחוק. נשים בישראל שאינן מעוניינות ללדת בבתי חולים או במוסדות רפואיים אלא בלידות בית או במרכזי לידה ('לידות קהילה') לא זכאיות לקבלת מענק האשפוז. כך למעשה, השיקול הכלכלי פוגע בחופש הבחירה של היולדת ומכריע היכן וכיצד ללדת, כיוון שבלידת בית כל הוצאות הלידה מוטלות על כתפי היולדת.

מטרתה של הצעת חוק זו לאפשר חופש בחירה ליולדת בלי שהיא תחשוש שמא. לא תוכל לשלם את עלויות הלידה שבה תבחר. על כן, מוצע להוסיף הוראה לפיה יולדת שבחרת שלא ללדת בבית חולים או במוסד רפואי, ישולם מענק האשפוז ישירות אליה, על מנת לכסות את ההוצאות שהיא הוציאה בקשר ללידה עצמה ועד לסכום סך מענק האשפוז הקבוע בחוק כיום. כך, יתאפשר חופש הבחירה של כל יולדת, ומימוש זכותה הטבעית לחירות.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת מיכל שיר סגמן (פ/25/2790).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בניסן התשפ"ג (29.03.2023)

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.